

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— | Negyed évre K 110.—
Fél évre „ 220.— | Egy hóra „ 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — 10-20

„Magyarország mintaállam legyen!”

Newton lord a magyar belső és külső politikáról

Debrecen illusztris vendége, Newton lord, aki tegnap este Debrecenbe érkezett, a mult éjszakán Steinfeld István földbirtokos macsi birtokán szállott meg. Ma délelőtt kocsin ismét bejött Debrecenbe és féltizenegykor látogatást tett Baltazár Dezső dr püspöknél, akivel közel egy órán át tanácskozott politikai, gazdasági és társadalmi kérdésekről. Az angol főúr látogatása felől munkatársunk kérdést intézett Baltazár püspökhöz, aki kijelentette, hogy az egy óras beszélgetés alatt kölcsönösen ismertették egymás előtt felfogásukat azokról a fontos politikai, gazdasági és társadalmi kérdésekről, amelyek ma Magyarországon aktuálisak.

— Felfogásunk egészében és részleteiben is teljesen egyező — mondta Baltazár püspök.

Féltizenkettőkor Newton lord Miskolczi Lajos városi főispánt, majd Degenfeld József gróf egyházközségi főgondnokot és Szomjas Gusztáv vármegyei főispánt látogatta meg. Az Arany Bikában elköltött ebéd után a kollégiumot nézte meg és látogatást tett Sass Béla dr rektor magnifikusnál is. Tudósítónknak itt alkalma nyílt arra, hogy kérdéseket intézzen a nagy angol államférfihez a magyar viszonyokról alkotott véleménye, Magyarország külső és belső politikai viszonyai és kilátásai felől. Newton lord a következőket válaszolta kérdéseinkre:

— Bármennyire igazságtalan is a magyar béke, egyelőre nincs más feladat, mint a békeponthoz szigorú teljesítése. Csak ezen az úton érhető el Magyarország mai elszigetelt, sőt elzárt helyzetének megszüntetése, vagyis a szomszéd államokkal való kereskedelmi kapcsolatok újra felvétele. Amíg ugyanis Magyarország nem teljesíti pontosan a békeszerződés feltételeit, ezek mindig találnak módot arra, hogy Magyarországnak ártalmára lehessenek.

— A nyugati államokkal is csak ezen az úton léphet Magyarország bensőbb viszonyba. Az ő részükéről igazán csak a békeszerződés végrehajtása ennek egyedüli feltétele. Ugyancsak a békeszerződés végrehajtását parancsolja a józan ész is. A kényszerhelyzet megköveteli, hogy vele szemben ne tanúsítsanak ellenséges magatartást.

— És végül a békeszerződés végrehajtása után van remény

belátható időn belül a területi integritás helyreállítására, vagy legalább is területek visszaszerzésére. Véleményem szerint erre a követelmények lehetővé tételése ad lehetőséget.

— Ami a belső politikai és a gazdasági kérdéseket illeti, Magyarországnak mintaállammá kell berendezkednie úgy gazdasági, mint politikai tekintetben és azt kell célul kitűznie, hogy a kis entente államaival szemben minél kedvezőbb összehasonlításra a djon alkalmat. Minél kedvezőbbben üt ki ugyanis egy ilyen összehasonlítás, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy egyes elvesztett részeket vissza lehet kapni.

— Az angol politika magyarbarát árnyalata természetesen mindig kész Magyarországon segíteni. — De fájdalom — a magyarbarát politikusok száma ma igen csekély. Az ok természetesen abban rejlik, hogy Magyarországot igen kevesen ismerik Angliában. Mi, akik ismerjük ezt az országot, minden lehetőséget megteszünk a magyar ügy felsegítésére.

— Ha a legközelebbi angol választásokon a labour party (munkás párt) kerül hatalomra, minden valószínűség szerint a békeszerződések általános és sürgős revíziója következik. Ebben az esetben azonban Magyarországnak alighanem újra nehézségekkel kell megküzdenie, mert a mai Magyarország — bár legnagyobb mértékben alaptalanul és igazságtalanul — meglehetősen rossz hírben van a külföldi közvéleménye előtt. Az ilyen hírek különösen a munkássággal való érintkezési móddal kapcsolatosan terjedtek el.

Az egyetem rektori hivatalából Newton lord a kollégiumi könyvtárba ment, ahol Karay Sándor kollégiumi igazgató üdvözölte. A lord érdeklődéssel nézte végig a könyvtár régiséggyűjteményét, az érmeiket és a kőbalta-fegyvereket. Az egyik szekrény előtt meglepetve állott meg. Egy bumeráng, egyiptomi hajító-eszközök és buzogányok voltak a szekrényben és közöttük egy Mannlicher fekiűt, egy 1895-ös mintájú és mellette golyók, srapelhüvelyek: a háboru emlékei. A kis hadimúzeumról a háboru jutott a lord eszébe.

— Nekem is volt egy fiam az olasz fronton — mondta.

— Csak nem esett el? — kérdezték kísérői.

— Óh, dehogya! Él és egészséges.

Az anyakönyvtár páratlan kincseinek, híres unikumainak és

kódexek megsejtelése után Newton lord beírta a vendégkönyvbe nevét, majd kocsin a Nagyerdőre hajtattott.

Rubinek új tiz pontja

A nagyatadisták feltétlenül ragaszkodnak az eredeti tervezethez — Apponyi a szabadkirályválasztókat republikánusoknak nevezi

Budapest, okt. 11. A kisgazdapárt holnapi értekezlete döntő politikai esemény lesz. Egy hét óta állandóan folyik a püspök. A pártnak azon elemeit, akik nem álltak sohasem erősen Nagyatádi mellett, próbálják rávenni arra, hogy forszírozzanak ki olyan határozatot, amely előadja a döntést. Sokan számítanak arra, hogy Nagyatádi engedelmére lehet bírni és ismét rá lehet venni arra, hogy magassabb szempontoknak engedve, ne kergesse válságba a kormányt. A kisgazdapártban, a hova még egyre érkeznek a táviratok a vidéken tartózkodó képviselőktől, akik bejelentik csatlakozásukat a 10 ponthoz, nagy felháborodással beszélnek arról, hogy Nagyatádi a befolyásolás igen kíméletlen kísérleteinek van kitéve. Ezek azonban hiábavalóknak bizonyulnak, mert Nagyatádi, mint legszűkebb környezetéből hitelesen megállapítják, hajthatatlan. Komoly elhatározása, hogy nem enged. A párt zöme lelkesen kitart mellette és holnap semmitéle halasztó indítványt még csak felvetni sem engednek.

A politikai helyzet így válságosra fordult, mert amennyiben Bethlen elfogadja a párt követeléseit, a kisgazdák támogatni fogják, de viszont nem támogathatja többé a keresztény párt. Ha pedig nem fogadja el, akkor a kisgazdapárt rögtön ellenzékbe megy. A válság tehát ma elkerülhetetlennek látszik, annál is inkább, mert Nagyatádi hívei nemcsak halasztásban, de még a programponiok módosításába sem mennek bele. Csupán egy elvi kijelentéssel fog még bővíteni a program, a párt nevezetesen kijelenti, hogy a feltétlen sajtószabadság híve, követeli a cenzura azonnali eltörlését, tiltakozik a Tomcsányi által bevezetett sajtónovella és annak minden szelleme ellen és az újságíró egyesületek kívánságának megfelelően követeli a még életbe sem léptetett 1914. évi sajtótörvény hatályba helyezését

Hír szerint azok a kisgazdapárti képviselők, akik a mult héten elfogadott határozati javaslat ellen szólaltak fel, tehát a Nagyatádi-ellenesek, holnap ugyancsak 10 pontba foglalt el-

lenjavaslattal lépnek elsősorban az intézőbizottság, majd pedig a pártértekezlet elé. A két különböző indítvány hívei a holnapi értekezletre külön-külön erősen szervezkednek.

Az új 10 pont

Az ellen 10 pont megszűletésének története a következő: Tegnap délután Rubinek István, Mayer János, Iklódy-Szabó János Balatonfüredre utaztak Rubinek Gyulához. Ott tanácskozást folytattak és elhatározták, hogy újabb 10 pontos tervezetet készítenek, amely tárgyában megfelel az eredetinek. Lényeges eltérés a második pontban van, ahol az új tervezet megállapítja, hogy a *pragmatica sancio* megszűnt és a szabad királyválasztás joga érvénybelépett, azonban ezt most nem akarja törvényben lefektetni, mert figyelembeveszi, hogy egy ilyen határozat provokálása a nemzetgyűlés munkaképességét a pártviszonyok miatt lehetetlenné tenné, az eredeti második pont elfogadása pedig azt jelentené, hogy a kormányzóknak a nemzetre kellene appellálnia a kérdés eldöntésére, ami hátráltatná a nemzetgyűlésre váró feladatok megoldását.

A Rubinek-féle 10 pont a továbbiakban leszögezi magát a két kamarás törvényhozás mellé, azonban tekintettel arra, hogy a nemzetgyűlés a nemzet szuverenitásának kizárólagos képviselője, helyesebbnek tartja, hogy a nemzetgyűlés maga alakuljon át két kamarás rendszerre, hanem csak készítse elő ezt a rendszert a jövő számára.

Uj pont a tervezetben az integritás kérdése. Azt a reményét fejezi ki az új tervezet, hogy a népszövetség keretein belül sikerülni fog a nemzet érdekeit érvényesíteni és reméli, hogy a béke igazságtalanságait a népszövetség útján és nem fegyveresen lehet majd megszüntetni.

A tervezet jobban körvonalozza azt is, hogy mit ért demokrácia alatt. Érti ezalatt a munka, tehetség és szorgalom érvényesülését. Ehez a ponthoz kapcsolódik a gazdasági program, a melyen most dolgozik Schandl Károly.

Rubinekék azt óhajtják, hogy a szerdai értekezleten ne legyen éles harc, hanem egységesen csak egy rövid *deklarációt* tegyenek, nehogy kis eltérések miatt a párt ereje szétforgácsoidjék.

Ha az eredeti tervezet alábbi holnap mereven ragaszkodnak álláspontjukhoz, akkor a kiscgazdapárt felbomlik. Ma pedig olyan a helyzet, hogy Henczék feltétlenül ragaszkodnak az eredeti 10 ponthoz. Szerintük a kormány iránti bizalmatlanság a memorandumtól független, de ha már a párt bizalmatlan, akkor feltétlenül kell olyan platformról gondoskodni, amelyen új kormányzat alakulhat.

Ma délután

bizalmas értekezlet

volt a kiscgazdapártban, amelyen Nagyatádi Szabó, Mayer János, Simonyi-Semadam Sándor, Dömötör Mihály, Hencz Károly, Tomcsányi Vilmos, Schandl Károly, Iklódy-Szabó János, Rubinek István és Ferdinándy Gyula vettek részt. Simonyi-Semadam Sándor kifejtette, hogy az eredeti tervezet második pontja nem jelent *detronizációt*.

Iklódy-Szabó előterjesztette a Rubinek-féle új tervezetet, mely kijelenti, hogy ragaszkodik az 1920. évi I. törvényhez, a pragmatika szankciót megszüntetnek tekintni, a szabad királyválasztás joga visszaszállt a nemzetre, aminek következményei a később

hozandó közjogi törvényekben le is fektetendők, de magát a tényt, nem akarja most törvénybe iktatni; a személyi kérdésben való döntésre pedig az idő most egyáltalában nem alkalmas.

Ezzel szemben Simonyi-Semadam ragaszkodott az eredeti határozat teljes betűszerinti elfogadásához, Mayer János a Rubinek-féle megoldáshoz hajlott.

Nagyatádi Szabó nem foglalt állást sem pro, sem kontra.

Megállapodtak abban, hogy az új tervezetet Rubinek István fogja holnap előterjeszteni és azt tervezik, hogy Simonyi-Semadam bizottság kiküldését fogja javasolni, amely a 10 pontot oly módon formulázza meg, hogy minden árnyalatot kiélégítsen.

Nagy kérdés, hogy a szerdai értekezlet hozzájárul-e a bizottság kiküldetéséhez. Valószínűbb, hogy nem fog hozzájárulni. — Hencz Károly és a „csizmásnak” nevezett nagyatádisták feltétlenül ragaszkodnak az eredeti tervezethez és azt meg is szavazzák. Ez esetben Nagyatádi ellenzébe megy és 20–30 képviselő kivételével a párt követni fogja. Ez pedig azt jelenti, hogy nyitva az út az egységes párt számára, mert akkor a visszamaradt 20–30 kiscgazda, a 70 kereszténypárti és 20 disszidens 110–120 főnyi pártban tömörülhet.

Apponyi a második pontról

Természetes ezek után, hogy a kiscgazdapárt holnap esti értekezletét óriási érdeklődés előzi meg. Ma már egyik oldalon sem tagadják, hogy a kiscgazdák első követelésének, amely a királykérdés tisztázását kívánja, nagy fontosságot kell tulajdonítani.

Emnek beismerését jelenti Apponyi Albert grófnak a Budapesti Hírlap-ban megjelent cikke, amelyben a legnagyobb komolysággal és aggodalommal eltelten felszólítja a kiscgazdapártot, hogy ettől az akciótól álljon el és kijelenti, hogy „mihelyt megbontják azt a megállapodást, amely szerint az ugynevezett királykérdést az aktuális politikából kikapcsolják, mihelyt bármily irányban napirendre hozatik, nekünk, akik a következményeket világosan látjuk szent kötelességünk a küzdelmet egész erővel felvenni”.

Ez nyitott hadüzenet — mondták ma erre a cikkre a kiscgazdapártban, amelyet a cikk egyéb részei is erősen foglalkoztatnak. Azt fejtegeti ugyanis Apponyi, hogy egy ilyen elhatározással a párt lejtőre kerül, amelyen végveszedelem ösvénye fenyegeti a nemzetet. „Legyünk őszinték és ne játszunk a szavakkal — írja Apponyi — ha republikánusok akarunk lenni, nevezziük magunkat republikánusoknak és tegyük a nemzet számára lehetővé, hogy ezt a vakmerő lépést, a maga egész horderejében mérlegelhesse; de ne csusszunk a republikába a szabad királyválasztás megtévesztő jelszavával.”

Apponyi rendkívül nagy feltűnést keltett cikkére vonatkozólag Dömötör Mihály ma így nyilatkozott:

— A cikknek a respublika célzatáról szóló része vakmerő és tarthatatlan gyanúsítás, amely velünk szemben nem állhat meg,

mert mi ép úgy a királyság intézménye mellett vagyunk, mint bárki más. Eltérés közöttünk ott van, hogy Apponyi szerint van koronás királyunk, szerintünk pedig sem de iure, sem de facto nincsen.

Az ellenzéki Rassay Károly helyesléssel fogadja Apponyi cikkének azt a részét, amelyben a köztársasági meggyőződésről nyílt színvallást követel. Rassay azon az állásponton van, hogy első sorban népszavazás útján a kormányformáról kell döntenet, a minthogy erre utal az eckertschaueri levél utolsó bekezdése is.

A királykérdéssel kapcsolatosan nyilatkozott ma Teleky Pál gróf is a következőkben:

— Ami a sokat hangoztatott kenyértörést illeti, azon a nézetben vagyok, hogy kenyértörés nincs, csak monadják. Ha mindaz kenyértörés lett volna, amit eddig produkáltak, akkor már kenyér nem is lenne, csak morzsák lennének. A királykérdésre vonatkozólag, mint miniszterelnök, számtalanszor megmondtam véleményemet, újabbat ma sem mondhatok. Valamivel több filozófia, valamivel kevesebb

szenzációhajhászás — és az ország sorsa sokkal jobban fog menni.

A baranyai választások

A kereszténypárt kivételével valamennyi párt köréből panaszok hallatszarak arról, hogy a felszabadult területeken a választási szabadság nincs kellően biztosítva és hogy meg nem engedett korteskedés folyik a keresztény párti jelöltek érdekében. Az ellenzék, különösen a liberális blokk aggodalommal nézi a baranyai állapotokat, a melyeket annyira nem tart ki-elégítőnek, hogy a blokk körében már azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a blokk pártjai egyáltalában nem vesznek részt a választásokon.

A kedvezőtlen hírek ellenére is, amelyek arról is tudnak,

hogy nemcsak a fővárosi ellenzéki lapokat nem engedik be Baranyába, de az ottani helyi lapok sem írhatnak ellenzéki szellemben, ma este végleg elhatározták, hogy Pécs első kerületében Abraham Dezsőt, Dorogon pedig Battthyány Tivadart léptetik fel. Pécs második kerületében a liberális programmal fellépő Bauman sörgyárost támogatják.

A függetlenségi párt fuzionál Rassayékkal

Tegnap este beható megbeszélés folyt a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt és Rassayék között. Megállapították, hogy a két párt között semmiféle elvi ellentét nincs: olyan közel jött a két párt egymáshoz, hogy a fuzió tárgyalások befejezése már csak pár nap kérdése.

Megkezdődött a velencei konferencia

Budapest, okt. 11. Beavattott helyen a következőket mondták a velencei konferencia előrelátható eredményéről:

A velencei tárgyalások eredményével nem szabad a publikum kíváncsiságát tulságosan fokozni. Nem ajánlatos nagy reményeket kelteni. Egy bizonyos: a tárgyalások létrejötté diplomáciánk nagy sikere és kétségtelen az is, hogy munkájuknak lesz is eredménye. Valamelyes mértékben már meg is van az eredmény, ami tisztán annak köszönhető, hogy a nyugatmagyarországi kérdésben a nemzet és az összes pártok egységes állást foglaltak.

A magyar delegáció Velencében

Velence, okt. 11. A magyar delegáció ma reggel 5 óra 15 perckor érkezett meg Velencébe és a Grand Hotelben nyert elhelyezést. A Grand Hotel a prefektúra palotájának közvetlen közelében van, mely palota első emeletének 9 termét bocsátották az értekezleten résztvevő delegációk rendelkezésére. A konferencia valószínűleg délután 3 órakor kezdődik. Az osztrák delegáció a Britannia-szállóban nyert elhelyezést. Della Toretta olasz külügyminiszter és kísérete pedig, akik ma reggel fél 10 órakor érkeztek Velencébe, a Hotel Danieliben szálltak meg.

A *Gazetta Venezia* hosszasan és tárgyilagosan foglalkozik a nyugatmagyarországi kérdéssel, bár nyilvánvalóan az osztrákoktól kapott értesülései alapján. A nagy olasz lapok mind tudósítókat küldtek Velencébe.

Velence, okt. 11. De' Adamo prefektus letette névjegyét a Grand Hotelben Bethlen István gróf miniszterelnök számára és élénk sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a delegáció vonatának érkezését későbbre jelezték és így a pályaudvaron elmulasztotta a magyar küldöttség üdvözlését. — Della Toretta márk olasz külügyminiszter némi késéssel érkezett Velencébe. Megbízásából Granvilla gróf külügyminisztériumi kabinetfőnök üdvözölte Behlen István gróft.

Az osztrák delegáció

Velence, okt. 11. Schober kancellár és kísérete ma érkezett Velencébe. Az olasz határon az olasz kormány megbízásából üdvözölték. Az osztrák delegációt Velencébe érkezésekor a holnap ideérkező Della Toretta megbízásából a prefektus fogadta és a Grand Hotel Britanniába kísért. A tárgyalások, amelyek holnap délután kezdődnek, a Palazzo Cornerben levő királyi prefektúrában lesznek, ahol a közös ülések számára tanácskozó termet, az olasz külügyminiszter, valamint az osztrák és magyar delegáció részére külön szalonokat rendeztek be.

Az olasz kormány rendelkezésére Ferrario tábornok, aki a delegációval Velencébe érkezett, mint szakértő vesz részt a tanácskozásokon, amelyeken Kviatovszky római osztrák követ is megjelenik.

A velencei konferencia résztvevői

Velence, okt. 11. A velencei konferencián a következők vesznek részt:

Olaszország részéről Della Toretta márk olasz külügyminiszter, Castagnetto herceg budapesti meghatalmazott miniszter, követ, Guido Viola, Di Campalto gróf követségi titkár, Commendatore Silvestri, Grandville kabinetfőnök, Commendatore Giannini, a külügyminisztérium sajtóosztályának főnöke, Baróne Rousseau lovag. Ausztria részéről: Schober szövet-

DEBRECENI

Kalapgyár

SZÉLL és KÓSA.

PIAC-UTCA 63.

Női és férfi kalapok gyártása.

ségi kancellár, Oppenheimer, Tuschek, Kviatkovski és Bodó külügyminisztériumi igazgató. Magyarország részéről: a már ismerteken kívül még Nemes Albert gróf és Guisarli követ.

Az olasz esti lapok jelentése szerint a kisentente demarsot tett azon célból, hogy ő is részt vehessen a konferencián.

Az értekezlet megkezdődött

Velence, okt. 11. Az értekezlet délután 3 órakor megkezdődött.

A magyarok sikere — a kisentente vége

Bécs, okt. 11. Az olasz követséghez közelálló személyiség a velencei tárgyalásokról igen optimisztikusan nyilatkozott. Bizonyosra veszi, hogy Toretának Velencében sikerülni fog kiegyenlíteni az Ausztria és Magyarország közt fennálló ellentétet. A kisentente egyik államának bécsi diplomatája kijelentette, hogy ha Ausztriának le kell mondania Sopronról és közvetlen környékéről, ez a kisentente végét jelenti.

Jugoszláv és román sírások

Prága, okt. 11. A Prager Tagblatt írja: Politikai körökben feltűnést keltett az Agramer Tagblatt egyik cikke, főleg azért, mert a lap rendszerint a jugoszláv kormány hivatalos felfogásával szokott hangot adni. A lap azt írja, hogy a kisentente a nyugatmagyarországi kérdésben teljesen csődöt mondott és ideje volna megmondolni, hogy ez a szövetség megérdemli-e, hogy még mindig európai politikai tényezőnek tartsák. Jugoszláviát az ország földrajzi helyzete más szövetségekre utalja, olyanokra, amelyek nagyobb előnyt biztosítanak a délszlávoknak.

Bécs, okt. 11. A Neues Wiener Tagblatt bukaresti jelentésére hivatkozva a következőket írja:

A román sajtó sajnálkozik amiatt, hogy a kisentente a nyugatmagyarországi kérdésben eddig nem lépett fel egyöntetűen és ezzel hozzájárultak ahhoz, hogy Magyarországon a hatalom urai fittyet hánytak a kisententeban képviselt hatalmak álláspontjának és érdekeinek. Ezért szükséges, hogy még ebben az időponban is kisérlet történjék a kisentente egységes frontjának helyreállítására.

A román tudósító közleményéből kitűnik, hogy Bukarestben nem szívesen néznek, ha Ausztria lemondana Sopronról, mert ebben a kisentent vereségét látnák.

Tanáccsal el vagyunk látva

Berlin, okt. 11. A Deutsche Allgemeine Zeitung „Viharfelhők a Duna felett” című cikkében foglalkozik a velencei konferenciával és azt írja, hogy a bécsi és budapesti államférfiakkal meg kellene gondolni, hogy az ellenségnek használnak, ha nem sikerül barátságos szomszédokhoz méltóan meg egyezniük. Ausztria egyes részeiben állandó elszakadási rázkódtatásnak van kitéve. Ugy véljük, hogy nyugatmagyarországi igényeinek érvényre jut-

tatásával megmentheti a világ szemében megingott tekintélyét. Németországban tökéletesen fel fogják az osztrákok sanyaru helyzetét. A magyaroknak, akiknek emlékeztében még élénken él a németekkel való hiúséges fegyverbarátság, nem szabad elfelejteniük, hogy kárpótolják őket a nyugatmagyarországi német községek elvesztéséért, még pedig a baranyai terület kiűritése által és azért, hogy az Erdős Kárpátok vármegyéinek állami hovatartozásáról, amelyek ezidő szerint Csehország ideiglenes birtokában vannak, népszavazás fog dönteni. A magyarok itt tősgyökeres magyar területet szerezhetnek vissza. Bécsnek és Budapestnek a végzetes órában nem szabad megfeledkeznie arról, hogy sötét hatalmak készenlétnek a zavarosban halászni.

A felkelők át akartak kelni a Lajtán

Bécs, okt. 11. Magyar felkelő csapatok, az osztrák külügyi hivatalhoz érkezett jelentés szerint, tegnap Brucknál erős géppuska tüzelés után át akartak kelni a Lajtán. Az osztrák védőcsapatok heves géppuska tüzzel feleltek és megghusították a magyar támadás sikerét. Arról is érkezett jelentés, hogy a csehszlovák határon, Köpcsény mellett magyar felkelő csapatok erősen mozogódnak.

Bécs, okt. 11. Tegnap délután Unterortnál, tehát osztrák területen két járőrségen levő csendőrt magyar felkelőcsapat megtámadott és a határon keresztül elhurcolta.

Német hang a magyar felkelőkről

Bécs, okt. 11. A Morgen Zeitung a berlini Deutsche Tageszeitung cikkét közli, amely rámutat arra, hogy a világháborúban Magyarország Németországnak hiúséges szövetségese volt és Magyarország még ma is rendkívül nagyra becsüli Németországot. A berlini lap a következőket írja: Az ugynevezett bandamozgalom, amely az osztrák sajtó bandita-mozgalomnak keresztelt el, ideális érzésű fiatal embereknek hősies szabadságharcra. Ezek a fiatal emberek Nyugatmagyarországról verődtek össze, hogy küzdjenek Nyugatmagyarország elszakítása ellen. A nyugatmagyarországi bandamozgalom leginkább Lützow szabadsapataihoz hasonlítható és olyan nagy idealizmus mozgatója, hogy erőszakkal való leküzdése csak rengeteg áldozat árán volna lehetséges.

Angol áhír magyar mozgósításról

Páris, okt. 11. A Daily Telegraph megállapítja, hogy Budapest megváltoztatta magatartását, még pedig rossz irányban. Az angolok figyelmeztetéseire ellenére a magyar kormány mozgósítja a 19-es korosztályt. A lapp céloz arra, hogy bizonyos kormányok a szövetségesek ellenében támogatják a Dunánál a magyarokat és nem akariák megengedni a kis entente közbelépését. Jelzi, hogy Szerbia mozgósít; ha a szövetségesek kudarcot vallanak, akkor Szerbiának lesz kötelessége, hogy Bu-

dapestet kellő eréllyel a szerződés betartására szorítsa.

(A MTI. megjegyzése: A Daily Telegraph ismételtén valótlan híreket terjeszt Magyarországról, azzal a nyilvánvaló céllal, hogy a magyar kormányt a külföld előtt kedvezőtlen színben tüntesse föl. Az angol lapnak a magyarországi mozgósításról szóló hírei újabb bizonyítékai ennek a rosszindulatú sajtópropagandának.)

Schober és Benes találkozása

Prága, okt. 11. A Prager Tagblatt bécsi levelezője arról értesül, hogy Schober és Benes találkozása a jövő héten fog megtörténni.

Elfogták a biharkeresztes gyilkosokat

Néhány nappal ezelőtt megírta a Debreceni Független Ujság, hogy a csendőrség Bihar-keresztes község határában egy ingre vetkőztetett női holttestet talált. Mint budapesti tudósítónk jelenti, a biharkeresztes csendőrség átirata alapján, a budapesti rendőrség megindította a nyomozást. Ennek során megállapított nyert, hogy Budapestről egy Seidler Józsefné nevű asszony utlevél nélkül ment át román megszállott területre s az átszökésben Molnár Imre foglalkozás nélküli budapesti kereskedősegéd és bátyja, Molnár Antal munkanélküli szabósegéd segítettek neki. A két testvér Seidlernével a múlt hó 29-én indult el Nagyváradra.

A rendőrségnek tegnap sikerült a két Molnárt kézrekeríteni. Mind a kettő azonnal beismerete, hogy Seidlernét tényleg átszolgálták a demarkációs vonalon, de a rendőrség megállapította azt is, hogy Seidlerné Nagyváradon tartózkodik. A két Molnár holmija között több női fehérneműt találtak, me-

lyekben T. G. monogram volt, továbbá egy női bőröndöt, melynek belsejében Takács Gizella név volt bevarrva.

E bizonyítékok beismerő vallomásra bírták a két Molnár testvért. Bevallották, hogy miután Seidlernét átcsempeszték a határon, utánanéztek, kit lehetne kellő díjazás fejében a román megszállott területről Magyarországra átsempészni. — Megismerkedtek Nagyváradon Takács Gizellával, aki Kolozsvárról menekült, ahol ápolónő volt. Erről a Takács Gizelláról azt beszélték, hogy 20.000 leit hoz magával. A fivérek elhatározták, hogy utközben elszedik a nőtől a pénzt, de mivel ez másként nem volt lehetséges, e hó 4-én éjszaka, amikor Bihar-keresztes határába értek, megfojtották.

A gyilkosság után átkutatták a nő ruháját és táskáját, de pénzt nem találtak nála. Hogy mégis valami hasznuk legyen, a ruhákat szedték le róla. A Molnár-testvéreket ma utnak indítják a biharkeresztes csendőrséghez.

A budapesti rőzsde

Zürich zárlat: 0.82

Értéktőzsde. Az üzleti forgalom ma az üzletelenség jegyében indult és zárlat. Ma rendezés is volt, holnap zsidó ünnep lesz és így a legtöbb játékos realizált, vagy adott, vagy prolongált, hogy így mentse, ami menthető. A kullis végig lanyha volt, csak zárlatkor javult valamivel a Magyar Hitel árfolyama. Arak:

Magyar Hitel 1750—800, Osztrák Hitel 640, Jelzálogbank 235, Leszámlító 730—15, Hazai bank 600—585, Angol-magyar 740—26, Magyar-olasz 325—15, Keresk. bank 6875—925, Ált. takarékp. 900, Pesti hazai 22550—650, Borsod-Misk. 3900—75, Concordia 2950—3175, Bpesti gőzm. 5800, Gizella 2075—125, Hungária 2300—75, Bánya és kohó 4525—675, Ált. közszén 8100—400, Salgó 5840—625, Urikányi 5800—600, Ganz-Danub. 30050—29500, Ganz-vill. 4800—5000, Rima 2530—450, M. Acél 2500, Schlick 1050—80, Lipták 560—26, Láng 1310—280, Brassói 3800—75, Hazai faterm. 4975, Nacsi 14900—600, Magyar erdő 1450, Országos faterm. 1360—290, Lichtig 990—900, Klotild 2575—450, Karton 2075—125, Izzó 4450—400, Papír 3175—3050, Spodium 2825—775, Cukor 13700—500, Lámpa 3000—2900, Östermelő 800—30, Gummi 2850—750, Telefon 4075—4000, Adria 7400—150, Közuti 1060—75, Déli vasut 1280—320, Levante 6550—650, Államvasut 3025—2900, Trust 2100—1900.

A valutapiac gyöngye. A vezető valuták, a dollár és a napoleon jelentékeny árvészteséget szenvedtek. Arak: Napoleon 2050—2080, Font 2535—2490, Dollár 641—618, Francia frank 49—48.20, Márka 5.41—5.35, Lira 26—26.25, Romanov 29.50, Lei 5.60—5.48, Sokol 7.19—7.13, Svájci frank 119.—, Kor.-dinár 9.75—9.97 és fél, Bécsi 22.75—21.75, Lengyel márka 13.50—12.75.

Az utótőzsdén sem változott az irányzat, csak a dollárnál volt 3—4 pontos javulás. Arak fél kettőkor: Dollár 626—629, márka 5.36—5.38, lei 5.50, sokol 7.10—7.13, Bécsi kiűzetés 0.22.

Szerdán a tőzsde zárva van.

Zürichi devizák

Zürich, okt. 11. (Zárlat.) Budapest 0.82, Bécs 0.26, Osztr. bélyegzett 0.20, Berlin 4.52, New-York 544, Hollandia 181.—, London 21.05, Páris 40.10, Milano 22.—, Prága 6.—, Zágráb 2.15, Bukarest 4.60, Varsó 0.10.

Terménytőzsde

Zárlat: Buza tiszavidéki 1780—1810, fehérmegeyi 1770—1818, Pestvidéki 1770—18, rozs 1350—75, takarmányárpa 15—16, sörárpa 1650—1725, köles 16—17, zab 1450—80, tengeri 18—19, repce 25—26, korpá 870—90.

Előfordult kőtecsék: Buza 2 vagon 1790 ab tiszavidéki állomás, 1 vagon 1710 ab állomás, takarmányárpa 16 ab Dunaföldvár, sörárpa 1725, ab állomás, 1 vagon 1775 ab állomás, csöves tengeri 4 vagon 11, másik tétel 1665, köles 17—18, repce 25—27, hab 18—20, tavaszi búkköny 1650 ab Berettyóújfalú, rozs 1350 két vagon ab állomás, kötöttek még zabot 2 vagon ab Dunaföldvár 1400.

KITŰNŐ FÉRFI FEHÉRNEMŰEK
FRANK EDÉNÉL.

Nem bélyegzik le az osztrák bankjegyet

Bécs, okt. 11. A pénzügyi bizottság ülésén dr. Gürtler, az ujonnan megválasztott pénzügyminiszter foglalkozott azokkal a híresztelésekkel, amelyeket bizonyos elemek terjesztenek. A miniszter kijelentette, hogy a kormánynak eszéigában sincs olyan kényszerrendszabályokat életbeléptetni, amelyek az osztrák hitelbe és jogbiztonságba vetett bizalmat megingathatnák. Egyáltalában nem gondol a kormány lebélyegzésre és más értékeszolgáltatási kényszerre.

Zenetanárak háborúja

Magyar zene — klasszikus zene

A debreceni törvényszéken Nagy Kálmán dr. kir. ítélőtáblai bíró elnöklelte alatt működő büntetőtanácsa ma délelőtt ismét zenedei pört tárgyalta. Ezuttal Szilágyi Imre dr. debreceni ügyvéd és zeneiskolai óraadó tanárnak Füredi Sándor zenetanár ellen indított rágalmozási pörét tárgyalta a törvényszék. Füredi Sándor ugyanis „A Hírlap” 1919. december 19-iki számában nyílttéri nyilatkozatot tett közbe és a nyilatkozatban Szilágyi Imre dr. ellen meglehetősen erős hangon kelt ki. Szilágyi Imre dr. nyomtatvány útján elküvetett rágalmozás miatt indított pört a cikk miatt.

Füredi Sándor a mai fő tárgyaláson elismerte, hogy a nyilatkozatot ő írta és háromrendbeli rágalmozás címén vizsgálódást emelt Szilágyi Imre dr. ellen, két kritika miatt, amelyek tulerős hangját és egy levél miatt, amelyet Szilágyi dr. P. Nagy Zoltánhoz, a zeneiskola akkori igazgatójához intézett és amelynek állításait találta sértőnek. A levélben ugyanis Szilágyi Imre, a magyar zene előadója, Füredit vádolta meg azzal, hogy növendékeit lebeszélte a magyar zene műveléséről, azzal a megokolással, hogy a magyar zene káros hatással van a klasszikus muzsika művelőinek előhaladására.

A törvényszék a sikertelen békítési kísérlet után P. Nagy Zoltánt hallgatta ki. A tanu emlékszik rá, hogy Szilágyi Imre dr. írt hozzá egy levelet, amelyben arról panaszkodik, hogy Füredit lebeszéli tanítványait a magyar zene tanulásáról. Ő megkérdezte Páricsi Pált, aki azt felelte, hogy igenis, Füredit tett előtte ilyen nyilatkozatot. Az a vélemény, hogy a magyar zene káros a klasszikus zenével foglalkozóknak, merő ostobaság. Cseh muzsikusok terjesztették el. Valószínű, hogy Füredi azért beszélt ilyeneket Szilágyi tanítványai előtt, mert Szilágyi a Hajdúföld felelős szerkesztője is volt.

Az elnök P. Nagy Zoltán vallomása után a tárgyalást délután 3 óráig felfüggesztette. Délután a törvényszék Wessprémny Andort hallgatta ki. Wessprémnynek nincs pozitív tudomása erről a dolgról. Ugy találja, hogy Szilágyi kritikáiban tényleg túl élesen támadta Füredit. A tanu szerint Füredinek, ha azt mondta, hogy a magyar zene művelése káros a klasszikus zenével foglalkozókra, tökéletesen igaza volt. Ő is ugyanezen a véleményen van.

Páricsy Pál vallomása szerint őt Füredi nem befolyásolta, hanem csupán játéknak kritizálása közben mondta, hogy a klasszikus zenét játszóknak nem kellene magyar zenével foglalkozniuk. Ő ezt tanári utasításnak vette és lemondott a Szilágyi óráin való részvételtől.

A törvényszék a perbeszéd után Füredi Sándort büntetésnek mondta sajtó útján elküvetett rágalmozás vétségében és ezért 2000 korona fő- és 1000

korona mellékpénzbüntetésre ítélte, Szilágyi Imre dr-t pedig felmentette a vád alól.

Az ítélet ellen Füredi Sándor és védője, Jakabovics József dr. felebbezést jelentett be.

„A versaillesi békeszerződést eltemették“

A jóvátételi bizottság a wiesbadeni egyezményrel saját halálos ítéletét hagyja helyben — Feloszlik a nagykövetek tanácsa

London, okt. 11. A Westminster Gazette párisi tudósítója a wiesbadeni egyezséget a legfontosabb intézkedésnek mondja a versaillesi szerződés óta. Minden kilátás megvan arra, hogy a jóvátételi bizottság végül is elfogadja az egyezséget. A helyzet egyszerűen az, hogy Németország nem fizethet készpénzzel. Franciaország ezért úgy egyezett meg Németországgal, hogy fizessen áruban. Németország áruban nem általánosan fizet, nem a szövetségeseknek, hanem csupán Franciaországnak. Feladták a szövetségesek szolidaritását, amely a békeszerződés végrehajtását követelte. A versaillesi békeszerződést eltemették. Franciaország a legfelsőbb tanács és a jóvátételi bizottságon kívül jár el. A jóvátételi bizottság kénytelen jóváhagyni saját halálos ítéletét. Mindenki tudja, hogy milyen végzetes volt Németországnak az a törekvése, hogy aranyat szállítson, amelyet német márkával vásárolt abból a célból, hogy fizessen. A márka esett és vele együtt esett a frank is. Mindenki belátja, hogy ezeket a fizetéseket nem lehet folytatni. Azonban az szövetségesek, különösen Anglia, nem fogadhatnak el német árukat.

Feloszlik a nagyköveti konferencia

Páris, okt. 11. A nagyköveti konferencián az olasz nagykövet azt a javaslatot terjesztette elő, hogy szüntessék meg a nagykövetek tanácsát, mely a béketárgyalások kezdetén alakult meg. Valószínű, hogy a konferencia már legközelebb feloszlik és csak a keleti kérdések elbírálására alakult szakértő bizottság marad meg egy időre.

Az olasz indítvány érdekes tünete annak, hogy a nagyhatalmak egyike elérkezettnek látja az időt a normális diplomáciai összeköttetések felvételére, amelyek a nagyköveti tanácsot fölöslegessé teszik.

Az amerikai csapatok a Rajnál maradnak

Páris, okt. 11. Ugy volt, hogy a washingtoni kormány a Rajna mellett levő amerikai katonaságot visszavonja. Erre való tekintettel azoknak az amerikai katonáknak, akik a Rajnától Párisba jöttek, hogy az ismeretlen francia katona sirjánál tartott ünnepen az amerikai hadsereget képviseljék, nem kellett volna visszamenniük rajnai helyőrségükbe. Most egy washingtoni távirat jelenti, hogy a párisi ünnepre küldött amerikai katonák nem kísérik el Pershing tábornokot Londonba, mert ellenkező parancs követeztében haladéktalanul visszamennek a Rajnához.

Briand francia-amerikai egyezményt akar

Bécs, okt. 11. Párisból jelentik: A Chicago Tribuna jelentése szerint a francia miniszterelnöknek az a szándéka, hogy Washingtonban francia-amerikai egyezményt hozzon létre. Briand az Egyesült Államok kormányától garanciát akar kérni az esetleges újabb német támadás ellen.

Felsőszilézia felosztása

Genf, okt. 11. A Svájci Távirati Iroda arról értesül, hogy a négyes tanács a legutóbbi napokban a felsősziléziai nemzetközi bizottság megalakításával és megszervezésével foglalkozott. A bizottságnak feladata volna a felsősziléziai iparterület felosztása után a következő évek átmeneti idejében az egész felsősziléziai iparterületen biztosítani az ipari tevékenység zavartalan menetét. Az iparterület felosztása után Lengyelország és Németország a nekik ítélt területek részekén haladéktalanul átvinnék a politikai hatalmat, a bizottság pedig mintegy összekötő testület működne. Arra lehet következtetni, hogy már döntés történt, még pedig a felosztás értelmében.

Bécs, okt. 11. A Neues Ahtuhrblatt-nak jelentik Genfből: Illetékes helyen megerősítik, hogy Felsőszilézia megosztása elvben már véglegesen elhatározott dolog. A bizottság, amely még egyelőre ülészik, olyan megosztási vonalat fog megállapítani, amely az eddigi kompromisszumos megoldásokkal szemben úgy a németek, mint a lengyelek javára engealményeket jelent. A tarnowitzi kerület valószínűleg német marad. A gazdasági viszonyok megrázkódtatásának elkerülésére szövetségi közti igazgatás mellett átmeneti kormányzatot fognak felállítani, amely ellenőrzi az új határon az átkelő forgalmat és a valuta-forgalmat. Ebből a célból a nagyköveti értekezleten képviselt szövetségesek megfelelő katonai intézkedéseket tesznek, hogy a szavazási területen a rendet biztosítsák.

A török-görög háború

Páris, okt. 11. Konstantinápolyból jelentik október 8-iki kelettel: A kemalisták az eskisehri szakaszon visszavetették a görögök ellentámadásait. Az afium-karahissari szakaszon a görögök elkeseredetten védik állásaikat. A kemalisták Eskisehrtől 14 kilométernyire a Berdagh hegyig hatoltak előre, ahol állandó nyomást gyakorolnak a görögök balszárnyára.

Habsburg-agitáció Grácban

Bécs, okt. 11. Grácból jelentik, hogy ott ismét erős Habsburg-agitáció kezdődött, amelynek éle különösképen a Wittelsbach-agitáció ellen irányul. A stájerországi szocialisták sok közalkalmazott haladéktalan el-távoltatását követelik, akiket azzal vádolnak, hogy élénken résztvettek a Wittelsbach-agitációban.

HIREK

— **Kiutalják a közalkalmazottak segélyét.** Budapesti tudósítónk jelenti: A pénzügyminisztérium minden intézkedést megtett, hogy a közalkalmazottak még november elseje előtt kézhezvegyék a türelmetlenül várt segélypénzeket.

— **Befejezték a magyar repülőgépek elpusztítását.** Budapesti tudósítónk jelenti: A jóvátételi bizottság, amelynek elnöke Barres francia ezredes, tagjai pedig az angol Fletcher, az olasz Galina, a japán Hayashi, 110 repülőgépet és 75 motort semmisített meg. Ez a szám Csonkamagyarország egész aviatikáját jelenti. Rengeteg érték és munka megy most veszendőbe azzal a tisztán felismerhető szándékkal, hogy a Balkán aero-ipar szükségletét ne Magyarország láthassa el.

— **Uj egyetemi internátus.** A debreceni gróf Tisza István tudományegyetem hallgatóinak száma évről-évre örvendetesen gyarapszik és ez a körülmény az egyetemi ifjúsági internátusok szaporítását is szükségessé tette. Az ősi református kollégium főiskolai internátusa, továbbá az újabban létesült kisebb bírói internátus és a Szent László kollégium távolról sem elegendők már diákjaink befogadására, akiknek száma különösen az idén, az orvosi fakultás megnyitásával most egyszerre lényegesen megnőtt. Vass József kultuszminiszter, hogy az egyetemi hallgatóit a lakásuzsora és a hajléktalanság ellen megvédje, az egyetem kérésére az Országos Tanítói Árvaháznak a Péterfia-utca végén levő északi pavilonját, mely a leányárvák Kecskemétre való áthelyezése folytán fölszabadult átengedte az egyetemi állami internátus céljaira. A modern, szép és egészséges építésű egyemeletes pavillont most serényen alakítják át és rendezik be egyetemi ifjak számára, kik rendkívül mérsékelt díjért kapnak majd ott megfelelő elhelyezést és ellátást, hogy nyugodtan élhessenek tanulmányaiknak. Az egyetemi internátus november elsején nyílik meg.

— **Gazdászok figyelmébe!** A kassai, valamint a többi előirt tankönyvek megérkeztek. Gárdos könyvesboltja, ref. püspöki palota.

— **Budapest a nemzetközi repülőjáratokban.** Párisból táviratozzák: Felmerült az a terv, hogy az eddigi Páris—Strassburg—Prága repülőjáratokat meghosszabbítják Bécsen. Budapest és Belgrádön át Konstantinápolyig. Francia repülő-tisztek utasítást kaptak, hogy tanulmányozzák e tervet.

Az új baranyai főispán. Budapesti tudósítónk jelenti: A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére Kiszelyi Gyula királyi kamarás, belügyminiszteri tanácsost a Szerb-Horvát-Szlován királyság által kiűrt terület kormánybiztosát, Baranya vármegye és Pécs sz. kir. város főispáni teendőinek ideiglenes ellátása alól buzgó szolgálatainak elismerése mellett felfelmentette s egyben dr. Kiszely Ferenc ügyvédet, a Pécsi Takarékpénztár ügyészét Baranya vármegye és Pécs sz. kir. város főispánjává nevezte ki.

Az Orsz. Középiskolai Tanácsregyesület debreceni köre e hó 14-én, pénteken délután 4 órakor a református főgimnázium tanácstermében tisztújító közgyűlést tart, amelyre a tagokat ezen az uo. is tiszteltetel meghívja az elnökség. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó, tartja dr. Bessenyei Lajos. 2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztári jelentés. 5. Tisztújítás.

Gazdasági Akadémiai tankönyvek kaphatók Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

Kegyelmet kaptak a kassai halálraítéltek. A Kassai Újság jelentése szerint Massaryk elnök megkegyelmezett a nagy kémkedési pör halálraítélte vádlottjainak. A kassai hadbíróság tudvalevőleg 3 magyar embert, Schwartz Emilt, Galanta Richárdot és Lukács Lajost halálraítélte azon a címen, hogy Magyarország javára kémkedtek a Felvidéken s ezen ítéletet a legfelsőbb katonai törvényszék jóváhagyta. — Massaryk elnök Schwartz Emil büntetését 15 évi, Galanta Richárd és Lukács Lajos büntetését 8 évi börtönbüntetésre változtatta át.

Magyar-román vasúti tárgyalások. Budapesti tudósítónk jelenti: A Máv. igazgatósága részéről kiküldött bizottság tegnap Aradra utazott, hogy Románia képviselőivel különböző forgalmi ügyekben tárgyalásokat folytasson.

Kalapok, legjobb szabású férfi fehérneműek Frank Imrénél, Piac-u. 43.

Az Egyetemi Kör alakuló közgyűlése e hó 15-én, szombaton délután 5 órakor lesz a kollégium dísztermében. A vezetőség felkér minden egyetemi hallgatót, hogy a közgyűlésen vegyen részt s még azt megelőzőleg fizesse be a tagdíjat, hogy tagsági jogát gyakorolhassa.

Zimony és Belgrád egyesült. Belgrádból táviratozzák: A belgrádi államrendőrség átveszi a zimonyi rendőrség vezetését, ezzel a két város egyesítése hivatalosan megtörtént.

Ujabb tízmilliárd bankjegy. Budapesti tudósítónk jelenti: A pénzügyi kormány újabb 10 milliárd államjegyet rendelt Svájcban, hogy a jövőben ne kerüljön zavarba az Államjegy hivatal, ha új bankjegyeket kellene forgalomba hoznia. Rövidesen berendezkednek arra, hogy Budapesten készítsék el az államjegyeket, mert a svájci bankháznak jó valutában kell fizetni, ami horribilis összegre rug.

A városi nőpariskola felsőruhavarró tanfolyamot nyitott intelligensebb családok nőtagjai számára, hol szabást és varrást szakszerűen tanítanak. Beiratkozni korra és előképzettségre tekintet nélkül az igazgatósnál (Burgundia-u. 1.) lehet. Beírási díj havi 50 kor. géphasználattal.

Angol és francia köztümmöket készít elsőrangú munkával Grünfeld S. Péterfia-utca 19.

Egyetemi, orvosi, jogi tankönyvek kaphatók Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

Ismeretlen halott. Szombaton délelőtt 12 órakor a Kossuth-utcai temetőben a sírok között egy eszméletlen embert találtak. A kórházba szállították, ahol vasárnap reggel meghalt anélkül, hogy eszméletre térne volna. Írások nem voltak nála és így kilétét nem sikerült megállapítani. Az ismeretlen napzamos külsejű, középtermű 40—50 év körüli ember; szőke bajusza volt és fekete, rossz kalapot, rongyos füzős cipőt és sűrű ruhát viselt. Aki ismerősét vagy hozzátartozóját véli benne felismerni, a rendőrség 29. számú szobájában jelentkezzen.

Utmutató az összes vasutak hivatalos menetrendje a régi könyvvalakban megjelent. Tartalmazza az összes megszállott és külföldi összeköttetéseket is. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. Debrecen. Piac-u. 34.

SZÍNHÁZ.

Színházi iroda hírei: Szerdán C) bérletben a **Lenyélvér** kerül színpadra.

Ma a Vigszínház-mozgóban detektívkaland az artista életből 5 felvonásban, Cirkus Davis. Főszereplő: Carla Ferra. **Figyeljen az Ezerarcu emberre!** Filmóriás. I. rész. 29 felv. Minden eddigi sorozatos képet felülmúl!

Cirkus Davis. Detektív kalend az artista életből 5 felv., ma a Vigszínház-mozgóban. Előadások 6 és 8 órakor. Csodás látványosság. Főszereplő Carla Ferra.

Lóth Ila az Apollóban ma utoljára játsza a Sugárka főszerepét.

1001 éjszaka, a legsodásabb színes film attrakció, a párisi Pathe-filmgyár remeke, holnap az Apollóban. Jegyelővétel.

Ki akar széplenni?

Az vegye meg a

Modern szépségápolás

c. legújabb megjelent könyvet: **SÁROSSI BELLÁTÓL**

Ara: 57-50 kor. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. — Piac-utca 31. szám alatt.

SPORT.

Birkózás

Szépszámu közönség jelenlétében folyt le a DVSC vasárnapi birkózóversenye. Eltekintve több, kisebb rendezési hibától, valamint néhány súlyosabb bírói tévedéstől, a verseny sima lefolyású volt. A nehézsúlyban Markovics és Kállai, a könnyűsúlyban Győry és Cseke, a közép A) súlyban Schädcl, a közép B) súlyban pedig Hidgyed és Valkovits szép munkáját emeljük ki. — A kis Győry 1 kilogrammal esett át a könnyűsúlyba; itteni teljesítménye egyenesen bámulatos, ha tekintetbe vesszük, hogy olyan versenyzőkkel állott szemben mint Cseke, Offra és Toldi. A könnyűsúlyban a DTE fiatal birkózója, Toldi, a közép A) súlyban a DKASE szimpatikus új tehetsége, Schädcl, érdemel külön említést. Részletes eredmények:

Nehézsúly. 1. Markovics József DVSC 8 pont 12 perc 47 mp. 2. Kállai József DTE 6 pont 31 perc 23 mp. 3. Pencz Miklós DMTE 6 pont 68 perc 20 mp.

Könnyűsúly. 1. Cseke Károly DTE 8 pont 42 perc 10 mp. 2. Győry Mihály DMTE 8 pont 66 perc 40 mp. 3. Offra Albert 6 pont 90 perc 37 mp.

Közép A) súly. 1. Schädcl Márton DKASE 6 pont 2 perc 46 mp. (kitűnő idő.) 2. Tiba András DMTE 4 pont 35 perc 2 mp. 3. Klein Ferenc DTE 4 pont 63 perc 56 mp.

Közép B) súly. 1. Hidgyed Imre DVSC 2 pont 11 perc 23 mp. 2. Valkovits István DVSC 0 pont 18 perc 31 mp.

Zih Béla, a DVSC előadója a verseny megrendezése körül páratlan agilitást fejtett ki klubtársai segítségével. A verseny lebonyolításán semmi kifogásolni valót nem tapasztaltunk. Pch.

A vasárnapi bajnoki mérkőzések. Vasárnap, e hó 16-án ismét az ügétő-téri pálya szolgált nagyon szép attrakcióval, amennyiben két erős bajnoki mérkőzés került ez alkalommal előtérre. A kitűnő fejlődésnek induló Egyetemi csapat játszik a formájában kissé visszamenő volt bajnokcsapattal, a DVSC-vel. A DEAC-nak a DKASE ellen mutatott fejlett játéka arra enged következtetni, hogy ő a mérkőzés favoritja, viszont azonban a bajnokcsapat is előreláthatóan mindent el fog követni, hogy vereségi sorozatát végre megállítsa és így bizonyára komplett összeállításban veszi fel a küzdelmet, mely igen izgalmasnak ígérkezik. — A DKASE az elmúlt héten szenzációs győzelmet arató Nyiregyházi TVE-vel került össze. A NYTVE-nek a bajnokcsapat fölött most vasárnap aratott győzelme után, — tekintetbe véve

a DKASE tartalékos felállítását — kilátása van, hogy reá nézve jó eredményt érjen el.

A DKASE értesíti törpecsapatának játékosait, hogy csütörtökön délután 2 órakor a pályán teljes számban jelenjenek meg tréningre. A többi játékos d. u. 3 órakor fontos tréninget tart, minden játékos megjelenése kötelező. — A DKASE választmányja szombat este 8 órakor tartja október havi ülését a klubhelyiségben.

A fővárosi kalapszalokban a legszebb modellek

legolcsóbb árban be-
::: szerezhetők :::

HUNYADI-UTCA 14. SZ. Vasalásokat és alakításokat vállal

Ugytelem részére keresek fundus instruktussal, lakónőzzel. — Dr. BATHOR ISTÁN ügyvéd, BUDAPEST V. kerület, Pozsonyi-ut 4. c. szám.

Legújabb modellek

nagy választékban
Naményi és Kapros
kalapszalójába Miklós-utca 1. l. em.
Alakítások olcsó árban készülnek.

Patent gyermek-harisnyák minden számban. Téli női harisnyák, zsebkendők, hímzések és szallagok nagyon olcsón
beszerezhetők
Csillag Adolf
rövid, kötött, szövött, noriuberál és kendő árú nagykereskedésben Debreczen, Bádógos-u. 1. Tisza-palota. Telefon 409.

Kőváry és Altmann
szücsők, Piac-utca 42.
Bármilyen szücs munkákat legújabb divat szerint j u t á n y o s a n készítünk. : : :

NŐI KALAPOKAT

45 szebbnél-szebb modell után szak-szerűen és leggyorsabban csak a

PIAC-UTCA

9.
Kalapüzem

FEST, VASAL ÉS ALAKIT!!
PIAC-UTCA 9. SZÁM. TELEFON 153.

ELEKTRA

technikai vállalat, Cégtulajdonos GOLD SÁNDOR
Villanyvilágítás, motorok, csepegtető berendezéseket a legújatyanosabban készít

Debrecen, Hatvan-u. 2. I. em.

A debreceni kir. ügyészségtől
1921. E. 16. A/24.

Árlejtés.

A debreceni kir. törvényszéki fogház marhahús és sertésszár szükségleteinek fedezésére árlejtést hirdetek. Felkérem a mészáros és hentes mestereket, hogy ajánlataikat hozzámm szívesen, vagy írásban (törvényszéki épület földszint 42.) 15 nap alatt nyújtsák be.

A szükséglet körülbelül heti 120 kg. marhahús és heti 10 kg. sertésszár. Debrecen, 1921. október 7.

A kir. ügyészség vezetője.

TÜZIFA

a legolcsóbban beszerezhető felvágva, ölelve vagy waggontételekben a

„TURUL” fakitermelő vállalatnál.

Iroda Csapó-u. 8. Telefon 6—39.
Telep Újvárosi-utca 5. Telefon 12—91

Gyönyörű swetter garniturák

A legkiválóbb minőségű gyermek harisnyák szürke és barna színben. Kötött minőségű fin swetterek. A legszebb bábé holmik, — plus és kötött bábé kabátok, gyapjú jámbók. Legtartósabb gyermek cipők

Dr. Hegedűsné 600—700 K-ért
Gyermekdivatházában,
Simonffy-utca 2. sz.

HIRDETMÉNY.

Felhívom Parlagi Gyuláné nagyérdői vendéglő hitelezőit, hogy követeléseiket négy napon belül igazoló okmányokkal együtt irodámban jelentsék be.

Debrecen, 1921. október 12.
Dr. Karsai Sándor ügyvéd, Piac-u. 63.

Az őszi szezonra vigye boáját, szőrméjét, bőrkabátját a

Központi kelmefestő és vegytisztító intézetbe

VARGA UTCA 1., hol tartósan és szakértelemmel felelősség mellett újonnan festik. Férfi, női kelmék és ruhahímek minden színben legszebben festetnek. oooooo

Óriási választék francia és angol őszi és téli divatlapokban. Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében
Piac-utca 34.

39/1921. szám.

MEGHÍVÁS.

A Debrecen-nagyvárad helyi érdeklő vasút részvénytársaság részvényesei az 1921. évi október hó 27-én, délután 4 órakor Debrecenben, a városházán tartandó évi rendes közgyűlésre ezennel meghívotnak. Napirend: 1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről és az 1920. évi zárszámadások előterjesztés. 2. A felügyelő bizottság jelentése az igazgatóság zárszámadásáról és a tiszta jövedelem hovatartozását tárgyzó indítványról. 3. Határozathozatal a fenti tárgyakban és a tiszta jövedelem hovatartozása tárgyában, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása. 4. Az igazgatóság, a végrehajtó- és felügyelő-bizottság esetleges kiegészítése. 5. Nyugdíjintézeti hozzájárulás. 6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása. Debrecen, 1921. szeptember hó. — A z igazgatóság. — Minden egyes részvény egy-egy szavazatra jogosít. Az alapszabályok 15. §-a értelmében a szavazati jog csak azon esetben gyakorolható, ha a részvényesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a Pesti magyar kereskedelmi banknál Budapest, Föld-utca 2., vagy Debrecenben a társaság hivatalos helyiségében, legkésőbb három nappal a közgyűlés előtt letétmentesítik. Ezen kötelezettség alól csupán a fenti §-ban említett hatóságok vannak felmentve. A közgyűlést igazgatósági ülés követi.

APRO HIRDETESEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó 1-50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 20-,-, minden további szó K 2-,-. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL.

Aranyat, hamisfogakat, briliánsokat a legmagasabb napi árrban veszek
Schiffmann ékszerész, Piac-u. 67. Frohner-szálloda. épület.

Saját érdeke, hogy mindennemű mezőgazdasági termékeit az alantli cégnek felajánlja, aki mindezeket a legmagasabb napi árrban átveszi. Benedek Bertalan, termény- és takarmánykereskedő, Simonffy-u. 7. Telefon : 675.

Vörösréz hulladékot legmagasabb napi árrban vásárol Mándoki rézműves, Arany János 13.

BORT

veszek bármily nagy mennyiségben, legmagasabb napi árrban. — Hordót adok hozzá. Borbizományi üzlet, Vargu-utca 34. sz. Telefon 10-24. — Ugyanott boros hordók eladó

Olmot bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49. II-ik udvar.

ELADÁS.

Friss élesztő legolcsóbb árban Csapó-utca 19., kapu melletti üzletben Rosenthalnál.

Friss sütemények állandóan kaphatók Sztanó Gábor cukrásznál, Hunyadi 17—19.

Krisch Károly cserépkályharaktár, Debrecen, Piac-utca 89. Telefon 12—18. Vállal cserépkályhák átrakását, tisztítását, javítását, falburkolati munkákat is.

Szép puldok és egy hármas Wertheimkassza eladó. Cim a kiadóban.

Kereskedők és magyar szabók figyelmébe !!!

SZÖVETET napi árrnál olcsóbban vásárolhat — TEICHMANN BELA kézműves nagykereskedésében, Piac-u. 33.

2 dunyha teljesen új tokban eladó. Cim a kiadóban.

Férfi téli kabát eladó. Darabos-utca 35.

Száraz tűzifa

2 éves vágású bükk és gyertyán waggontételekben, valamint ölenkint és aprítva bármily mennyiségben ooooo azonnali szállításra. oooooo
Darabos és oított méz, cement, cserép, téglák, fedőlemez beszerezhető **BARTHA FATELEPEN,** Ispotály-u. 3.b. Telefon 785.

Boroshordók

használtak, kisebbek és nagyobbak: **ELADÓK**
Rácz, Péterfia 71.

Tanuló fizetéssel felvételik Adorján fűszernagykereskedő cégnél, Piac-utca 83.

Zongora javítást, hangolást szakszerűen, jutányosan vállal Liska, Batthyány-utca 10.

Kárpitos-mester menekült, vállal mindennemű butorjavítást, elsősorban és legolcsóbban. A közönség szíves pártfogását kéri. Máv. Külső-fatér, kocsi sz. 210. 223.

Intelligens zsidó család iskola idejére teljes ellátásra elfogad intelligens zsidó család gyermekét, ahol zongora, német nyelv, 1-6 és 2-ik gimnáziumból oktatást kaphat. Cim a kiadóhivatalban.

Egy varrógépet keresek — megvételre. Cim a kiadóban.

Utcai butorozott szoba kladó. Cim a kiadóhivatalban.

VEGYES.

Deleggyújtók, fesszűrők, orvosi műszerek készítése, javítása, izzó-lámpák 65—100 és 150 voltos, villamos cikkek kaphatók legolcsóbb napi árrban Földvárinnál, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Aranyért, ezüstért budapesti legmagasabb árt fizetek. Krámer, Simonffy-u. 17.

Óra, ékszer javításokat szakszerűen készít Kohn, Hunyadi-utca 12.

Irogép javítások, kellekek megrendelhetők Merkur Irogépvállalatnál. Piac-utca 58. Telefon 540.

Legolcsóbban, vasat, tisztít gőzmosoda, Arany János-utca 54.

Koncz fest, tisztít legolcsóbban, kifogástalanul Arany János-utca 10.

Wolfska-telep, Dömsödi-utca 23. házszámtól folyó hó 10-én (hétfőn) délután 3 óra táján egy 4 hónapos fekete kan malac elveszett. Nyomra vezető jutalomban részesül.

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó:

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Összeállított Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában. Piac-utca 49.